

VESZPREMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. (Tanítóknek egy évre 8 kor.) Egyes szám ára 24 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:
Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők

Sajtóvita.

A képviselőház csütörtöki ülésén egy frappáns végakkordokkal befejeződött a sajtóreform általános tárgyalása s a Ház a javaslatot általánosságban megszavazta.

Andrássy Gyula grófnak a mai uralkodó rendszert támadó, éles hangú beszéde rekesztette be a törvényhozás stádiumát. Ez a nagy és mély hatású beszéd, mely első sorban Lukács László politikai moráljával, erkölcsi tisztaságával foglalkozott s csak a végén terjeszkedett ki a sajtóreformra, rekesztette be azt a kétségtelenül magas nivóju vitát, melynek során az ellenzék eredménytelenül bár, de tisztességgel küzdött a kritikára nagyon is rászoruló javaslat ellen.

Bármennyire is obstrukciós színezetűnek tünt fel a sajtójavaslat heteken keresztül tartó, nyolcórás üléseket kitöltő vitája, bármilyen mértékben igaz legyen is, hogy az ellenzék párterdek, külön politikai mellék-cél szolgálataiban küzdött végig elsősorban az ostromot: semmiképen sem lehet azt állítani, hogy a küzdők nem tették meg mindazt, amit megtehettek, nem állottak becsülettel a harcot s hogy ez általánosságban nem olyan fegyverekkel küzdöttek, mely feltétlen tiszteletet és elismerést követel.

A tárgy szoros szakszerűségénél fogva, nagy képzettség, sok tanulmányozást követel, s a csatasorba állított ellenzék szónokok megelégteltek az előfeltételeknek. Szak-képzett nyelv szónokoknak egész sora vonult fel nap-nap mellett s nem a frázisok érzélgős bombasztikaival, hanem újabb és újabb argumentumokkal mutatva be a javaslat nagyon is sok helytelen, szólásjogunkat, szabadságunkat taposó, az abszolutizmus céljait félre szerhetetlenül szolgáló intései.

A kritika a legapróbb részletkérdésekre is kiterjed, s az anatumus precizitással kezelt bonkés alól semmi sem került ki épen. A kritika alapos volt, de egyuttal, mint ahogy előrelátható volt, a legteljesebb mértékben eredménytelen. A hiba nem az emberekben, hanem a rendszerben rejlik. Beigazolódott a régi politikai közmondás, hogy a többségnek jogában áll rossz törvényeket alkotni s ha a munkapárt most élt ezzel a joggal, azt lehet elítélni, de rajta csudálkozni, ellenkezőjét hinni naivság.

Naiv emberek pedig mindig voltak és lesznek a világon, tehát lesznek ez alkalommal is, kik bizton remélik elérni a részletes vita alkalmával azt, amit az általános tárgyalás során nem sikerült. Nehogy azonban mi is a naivság vádjá alá essünk, nem akarjuk feltételezni ezt az egész küzdő

gárdáról. Jól tudjuk, hogy a harcos ellenzék legalább is jó része még van győződve fáradozása sikertelenségéről, s nem is azért szenteli tudását, fizikai erejét egészszapos ülések lélekölő kibeszelésére, hanem mert küzdeni akar egy rendszer ellen; de viszont el kell ismerni, hogy akadnak nem kis számban olyanok is, kiket a meggyőződés, a lelkesedés tüze, s végre a felháborodás avat harcosokká.

Az indító ok más, a cél egyezik, meg nem is, a megindult és folytatni kívánt mód azonban ez egyszer feltétlenül helyes, mert akaratlanul is alapos, mindent felölelő és kimerítő kritikát ad. Nyugodt lélekkel állíthatjuk, hogy a sajtótörvény meghozatalánál az ellenzék semmi tekintetben sem érheti gáncs.

A római Barracco-muzeum megalapítója meghalt. A közelmúlt napokban halt meg báró Barracco Giovanni, az olasz felsőház tagja nyolcvanöt esztendőskorában. Milliókát ér, legnagyobb részben numizmatikai és archeológiai gyűjteményekből álló, fejedelmi bőkezűséggel berendezett muzeumát 1905-ben Róma városnak ajándékozta. — Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a kalabriai arisztokrata családból származó kiváló tudós és mecénás, aki a közpályán is, mint jeles nemzetgazdász, földmívelésügyi és külpolitikai szak tekintély, hervadhatatlan érdemeket szerzett, jó barátságban volt boldogult Janosi Gusztáv vál. püspök, nagypre-

A grizzly.

— Paul Roseland. —

I.

A Rocheuses-hegység szakadékos völgyében, szegényes sajtórtáborban laktak a Cedar-City bányászai. Tarka bokrétaja egy nemzetközi kalamandor-csapatnak. Legkiválóbb volt közöttük a francia Jean Forestier. Hallgatagon hár, maguk a bányászok is elismerték felsőbbességét. Kedves, vidám fickó volt. Ideális bajtárs. Két tulajdonságát azonban hiba számba vetek. Megbecsülte ugyanis az indiánokat s rajongó sovínista volt. Szünet nélkül a francia „Gloire” dicsőségét magasztalta. Különösen sátor-szomszédjai, a angolszászok neheztek ezért.

Jean azonban reájuk sem beditelt. A régi jó cimborá maradt. Kemény öklü, erős munkás. Játékban merész, ivásban győztes. Tréfaival, a párisi gamin mókás mozdulataival agyonkacagattatta az egész tábor. Társait szívesen segítette. Karja s erszénye minden segítségére készen állt. S míg a vad, durva izlést s érzéseket a játszi humor bájos derűjével szelidítette s a komor völgyben a vidámság csengő kacaját ébresztette, lelkeben szép hazájának emlékeit simogatta. Egy pohár whisky... s rá gondolt az édes mámorító csergató hazai pezsgő zamatos ízére... Egy darab véres sült... s felzavarta társait a rózsaszínre párolt hazai káposztás sülttel s aromás gyümölcsökkel...

De ez a beszélő sovínizmus nem elégitette ki. Cselekedett is. Hogy fentartása a zászló becsületét, beledült minden vakmerő kísérletbe, minden örökletes vállalkozásba. Társai bámulókat s irigyeltek. Ráfogtak, hogy az ördöggel cimborál s ez segíti bámulatos sikereihez. Lovagias volt, akárcsak don

Quichotte. Beesületkerdesnek tartotta, hogy a gyengeket oltalmazza. Mójában is volt ez az indiánok javára. Mert Coopernek földre szállott hőszeit itt a közelben békák tizedelte, himlő pusztította s ivadékaik az ő gyarmataikon koldultak eledelért s ruházatért.

Siralmas kiábrándulás volt ez! Jean Forestier gyermekálmának csodálatos hőseit: a szilaj Chingachookost, a lovagias Uneast, a ravasz Maguast koldus ivadékok pusztuló raja homályosítja el emlékezetében. Pedig éppen gyermek-olvasmányából eredt tudása s képzelőereje ösztönözte, hogy elhagyja a párisi vigilet örömeit s beutazza a nagy világot. Amde csakhamar meglátta, hogy a modern fejlődés hajtóerőit, felébredt vágyait s igényeit a világ összes kultúrnepeit hasonlóká tette. Egyik, mint a másik érdekeltars a lenyűgöző, egyhangúvá s egyformává alakító anyagias életelvben. Nem szült változatosat, érdekeset. S ez a család felzavarta gyermekkorának emlékeit, eszébe juttatta kedves indián hőseit s elhatározta, hogy átszáll az Oceanon. Átszállt, hogy eredeti, érdekeset lásson s hogy felkeresse Far-West melyén azokat a harcos őslakókat, akiknek csodás, merész kalandjai fiatal vért a lelkesültség hevével gyulasztották.

S kiket talált a hősök helyett!... Satnya ivadékokat. A Rocheuses lakói nagyobb részben rezegesek, koldusok. Áldozatai a fűnös mesterkedésnek, képtelen terveknek, mely fajuk ellen tör. Hogy elpusztuljanak s szabaddá lett területeiket elfoglalhassák. Jean őszintén sajnálta őket. Egy nap sem múlt el, hogy közbe ne járt volna egy-egy öregért, akik durva fickók bántalmazták, vagy egy fiatal lányért, hogy részeg cimborak becsületességétől megoltalmazza. Bányász társai neheztek is ezért. Csak az alkalmat várták, hogy meg-

leckéztessék, fölényes gögjét letörjék s büszke sovínizmusát megalázzák...

II.

Jean egy napon indián vadászt talált vendéglőjükben. A bányászok körülvették s megvételre kínált prémjeit vizsgálták. Maga is érdeklődve közeledett, mert a vöröseknek ezt a vadász-törzset csak ritkán láhatták. „Fekete-láb” volt a törzs neve. A közelben éltek, egyedül vadásztalból. Ebben az életmódban megőrizhettek független, szabad életüket s régi erkölcsüket. A vadász maga Arrutah volt, a törzs főnöke. Szűcsárukat hozott a bányásztáborba eladás végett. Jean örült a találkozásnak. Ez a vadász már rokona volt az ő gyerekkori ábrándképeinek. Arra törekedett, hogy kegyeibe jusson, bár ezzel társainak csipkedő gúnyját zudította maga ellen.

Megvett néhány értékes prémet, miközben érdeklődéssel szemlélte a vadász festői öltözéit. Különösen pedig a fűzért, mely az indián mellén ékeskedett. Medvé-körmökéből volt fűzve. Jean kérte, hogy ajándékozza neki.

— Lehetetlen! — felelt az indián. Ez Arrutah diadal-jelvénye. A harcosok talizmánja. Bizonyítéka, hogy sikerrel kiállta a próbát, amely a fiatal vadászt a harcosok közé sorozza.

— S mi ez a próba? kérte Jean.

— A fiatal vadásznak legfőbb vágya a harcosi rang. Hogy elnyerje, bizonyítania kell, hogy türi az eszét, szomjat, hideget, meleget s a sebesülés fájdalmait. S végül, hogy bátor, hősies lelke van Evégből bezárjak egy wigwamba. Ott hagyják nyolc napig eledel nélkül. Ezután ruhátlanul kifelétek a napra, a mezőségben, kezeit s lábait karókhöz köve. Itt marad három napig, kitéve perzelő melegnek s éjszakai vad hidegnek.

posttal, Veszprémvármegye múzeum-ügyének lelkes apostolával. A két múzeum-barát Jánosnak egyik legutóbbi olaszországi útja alkalmával, az ottani múzeumok és képtárak tanulmányozása közben ismerkedett meg egymással. Kölcsönös vonzalmukat és nagyrabcsülesüket tudományos törekvéseiknek azonos célja csakhamar fellebresztette, s a muzeális ügyről való gondolkodásuk melegező volt a fejlesztés. János mindig elragadtatással emlékezett meg öreg barátjának ritka tudományos képzettségéről, univerzális műveltségéről és fiatalos idealizmusáról, s nem egyszer emlegette tréfás büszkeséggel (mivel az öreg „szenátor” is szenvedélyes dohányos volt), hogy még a „Toscani”-nak, — az olaszok „rövid szivar”-jának — szeretetében is tökéletesen megegyezik a gusztyusuk. . . . Most azután, örök álmukban, megint megtárlja egymást a két ideális lélek; együtt szöhetnek tovább álmaikat, mindegyik a saját forrón szeretett hazájának jövőjéért kulturális nagyságáról . . .

HIVATALOS RÉSZ.

Pályázat. Kőröshegyen (Somogy m., vasuti állomásai: Balatonszentlászló és Balatonföldvár) nyugdíjazás folytán megüresedett r. kath. kántortanítói állás betöltésére f. é. február 23-án reggel 9 órakor kezdődött pályázat hirdettek. Személyes megjelenés kötelező. Pályázók okmányait febr. 18-ig beérőleg a „Plebánia Hivatalnak” címezve küldjék. Javadalom: Kettő padlós szoba, meleg konyha, kut az udvaron, mindennemű gazdasági helyiség egy földel alatt, tágas kert az udvar éjszakai foytatásában, ennek egyrésze szállítókkal beültetve. A javadalmi jegyzőkönyv szerint, a hűközségtől járandók becsérték: 754 kor. 32 fillér, a többi az 1913. évi XVI. törvény fokozata szerint államségely egészíti ki. Javadalmi jegyzőkönyv szerint a hűközségtől járó 754 kor. 32 fill. jövedelme a következőkből áll: 1) Harom parcellában 9315 □ katasztr. hold szántóföld. 2) 1538 □-ól jo hozamu kaszáló rét. 3) 40 pods. merő rozs. 4) 52 kor. 80 fill. parpenz. 5) 13.64 méter tűzifa. 6) Ismétlő iskoláért 50 kor. 7) Stóla 3.12. 8) Temetések után (öt évi átlag) 13.52. 9) Szent misék után 6.20. 10) Ó-temető fu 12 kor. 11) Ószályfa 6 kor. Kötelesek: hatosztályú osztatlan mindennapi s ismétlő iskolában tanítani, mindennemű kántori funkciót pontosan végezni s az egyházmegyei „Gondviselés” című nyugdíjintézetbe iratkozni, valamint az állást f. é. március 1-éig elfoglalni. *Kőröshegyi pleb.-hivatal.*

Pályázat. Padár (Zala m.) r. kath. iskolaszeke kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: 2 szoba, konyha, kamra, faház, ol; 7 kh. 589 □-ól kütünő szántó; 2 kh. 816 □-ól kiváló

rét; 2 kh. háromszori megszántása; legetetési jog helyett 2 kor.; 3 szekér széna megváltása 70 kor., borkollekta-váltás 60 kor., ismétlőköltség 16 kor., készpénz 33.60 kor., stóla 4 kor.; 3 erdei ol tűzifa szállítva és összevágva; lélekgabona átlag 6 mm. rozs; lélekpénz átlag 12 kor.; kertmegváltás 15.94 kor.; államségely 720 korona kezdő fizetéshez. — Kötelességei a díjlelt szerint, az adót maga fizeti. A pályázók felszerelve r. kath. plebánia hivatal, Nagykapornak (Zala m.) címre küldendők febr. 23-ig; ferfitanók előnyben részesülnek; a megválasztott febr. 21-én köteles elfoglalni állását.

Dr. Rédey Gyula nagyprépost Nagykanizsán.

Nagykanizsai levelezőnk a következőket jelenti: Nagy vendége volt városunknak folyó hó 17-én és következő két napján. A kath. legényegylet meghívására dr. Rédey Gyula pápai praelátus, nagyprépost, püspöki helynök Öméltósága leött Nagykanizsára, hogy a kath. legényegylet által tartandó „Művészestélyen” résztvegyen.

Az állomáspon Ozorai Izidor sz. Fer. rendű helybeli zárdafőnök fogadta a Öméltóságát, aki a ferencrendieknek volt szívesen látott vendége. Vasárnap 11 órakor a templomepítő bizottság kerelmére, Öméltósága főpapi misét celebrált fényes segédlettel, amelynek végén buzdító beszédet intézett a hívőkhez. A szent mise alatt Lukács József gimn. hitánar jól begyakorolt ifúsági kara énekelt. A templom zsufolyásig tömve volt. Ezután a tisztelgéseket fogadta. A tisztelgések után diszebed volt a zárdában, amelyen dr. Sabján Gyula polgármester, Horváth György gimn. igazgató, Deák Péter r. főkapitány, dr. Kenedi Imre törvényszéki bíró, dr. Málék László ügyvéd, Lukács József hitánar, Eperjessy Gábor legényegyleti vil. elnök és masok vettek részt.

Az ebéd alatt Ozorai Izidor házigazda köszöntötte elsőnek Öméltóságát abbéli örömeinek adva kifejezést, hogy a veszprémi egyházmegye püspöki helynökét mondhatja kedves vendégének. Toaszt mondott ezután dr. Sabján polgármester, amelyben óhaját fejezte ki, vajha gyakrabban látogatná meg Öméltósága városunkat. Mindket dikcióra kedves és meleg szavakban választott magas vendégünk s megígérte, hogy adandó alkalommal élvezetelni fogjuk szeretetének meletét. Ezután még dr. Kenedi bíró toasztozott, mi közben familiáris tarsalgással tett el egy-két óra.

Delután 5 órakor a kath. legényegylet helyiségét tekintette meg Öméltósága, hol Horváth György gimn. igazgató, legényegyleti elnök tolmácsolta az egylet tagjainak hódolatát, amelyre válaszóva buz-

ditó beszédet tartott kifejtve a kath. legényegylet nagy fontosságát és célját.

Este 9 órakor vette kezdetét a kath. legényegylet által rendezett művészestély a polgár-egylet nagy termében, ahová Kirdly Elek c. kanonok kerületi esperes kíséretében ment a mélt. nagyprépost. Egy kis várakozás után, mely alatt bemutatkoztak Öméltóságának az intelligens osztály tagjai megkezdődött a program első pontja, melyet az alkalmi dalárda „Holdvilág” c. remekül sikerült éneke képezett. Utánna Petrics Magda kisasszony Liszt Ferenc VIII. Rapsodiáját adta elő zongorán teljes precizitással. A műsor harmadik pontja Rédey nagyprépost ur szociológiai szabadelőadása volt, melyben tudományos módon fejtegette a szociális kérdéseket, ramutatót a szocializmus eredetének okaira, a tömegnyomorra, internacionalizmusra, hovafejlődésére. Marx tételeinek alaptalanságára s végül minden keresztény embernek ezekkel szemben való teendőire. A magas szárnyalású előadás után szünni nem akaró tapsvihár között hagyta el a pódiumot. A taps megszünte után Hoffrichter Emma, Petrics Magda urhölgyek és Lukács József hittánar, egyleti alelnök hegedűn, zongorán és gordonkán adták elő „Szerenade De Beethoven op. 8. Trio” című zeneműveket, amellyel zenei talentumuknak fényes jelet adták, nagy sikert és tetszést arattak. A darabot a hallgatóság sürgető követelésére meg kellett ismételnők. A művészestélynek hatodik pontját Várdi Antal „Mindörökké” c. melodramája képezte, amelyet Andri Ferenc rend. biz. elnök szavalt és zongorán Racz N. János főkántor kísért. Ez is szépen sikerült. A műsört Hubert Karolynek „Nem nézek én”, „Esik eső” énekdarabjai zárták be, melyeket az alkalmi dalárda adott elő nagy érzéssel a jelenlevők teljes elismerésével és dicséretével. Ezután tánc következtetett s a fiataiság jól mulatott a hajnali órákig.

Hétfőn délelött Öméltósága a város vezető embereink adta vissza a vizitet és ebéd után Király Elek c. kanonok, ker. esperes és Börzsej Tivadar helybeli adminisztrátor kíséretében az állomásra ment és a két órai személyvonattal eltavozott városunkból szép és nem egyhamar feledhető emlékeket hagyva a kanizsaiaknak.

Polgári perrendtartás tanulmányozása.

Jurasek Janos kir. törvényszéki elnök, e hó. elején közös értekezletet hívta össze a bírói kart a törvényszéki jegyzőket és gyakornokokat és a Veszprémben lakó összes ügyvédeket. Az 1913. évi I. törv.-cikk által életbe lepetett továbbképző tanfolyam tervezése és a polgári perrendtartás tanulmányozása tárgyában. Az 1913. évi I. törv.-cikk ugyanis kötelezővé tette minden kir. törvényszék

Ezután eviszik a kúrszlók konyhájába. Tüzes vassal kirözzák. Karizmatat afurják szegekkel. Arcát, testét töveses gallyakkal verdesik . . .

— Brr! . . . borzongott Jean. Ezek után csakugyan szemébe nézhet minden rossznak! . . .

— Megül, folytatta Arrutah, ha mindezt panasz nélkül kiállotta, egy este el kell mennie az erdőbe medvét keresni. Grizzlyt s zembé szállni vele késsel vagy tomahawkkal. Egyedül. Ha legyőzi, a medvekörnyéből füzert csinál s ez besorozza őt a harcosok közé. Láthatja tehát, fehér testvérem, hogy jelenyemet nem adhatom másnak.

— Az ördögbe! . . . csodálkoztak a bányászok s egyikük a pomerániai Liptow Hansz Jeanhoz fordult:

— Nos, francia, megtudnád-e ezt csinálni?

— Miért ne? felelt Jean.

— Nagy oktalanság lenne, szóló közbe O'Born, egy öreg irlandi, ki vonzódott Jeanhoz. Te nem ismered az erdőt. A grizzly pedig rettenetes állat. Nagyobb az embernél s bős, kegyetlen. Az indián is csak remegve támadja meg. Közöttük is ritka, aki elhódítja a körömfüzért. Különösen egyedül s éjjel, amint Arrutah elbeszélte.

De a bányászok kedvező alkalmat találtak Jean bosszántására. Rátörtek, hogy kellemetlen helyzetbe sodorják. Vagy meghátál, vagy vállalkozik. Amaz szegyenbe dönti, emez elpusztíthatja, vagy legalább is megteppáza sértő pökhendiségét. Különösen a pomerániai nem hagyta békeben s boszuálló szándékkal kérdezte:

— S te csakugyan vállalkoznál, hogy éjjel, egyedül, löfgyver nélkül találkozzál a grizzlyval?

— Persze, hogy vállalkozom, felelt Jean, sőt több, min valószínű, hogy meg is ölöm. Ha megtudja tenni egy indián, megteszi egy francia is!

— Csakhogy ezt könnyebb mondani, mint

megcsélekedni. — mormogta egyik rosszakaratu cimborja.

Jean erre a kihívásra felfuttant s Arrutához fordulva kérdezte:

— Van-e medve itt a szomszédságban?

— Bizonyosan van. A vörös sziklak hasadékában rejtőzik egy. Mostanában láttam a vén fak fele sompolyogni. Mezet szimatolt a faodokban.

— Tehát, uraim, választott Jean, hagyjanak fel gunyos mosolygásokkal. Ime vállalkozom, hogy ma éjjel, egyedül, zembé szállok a grizzlyval s megszerzem a körömdiszt. Ki tartja a fogadást?

— Tíz dollárt . . . kiáltja a német.

— Huszonötöt a franciára! kiáltja az öreg irlandi.

— Ötvenet a medvére! . . . kiáltott egy rosszmájú bányász . . .

A munkásokon erőt vett a fogadás láza. De nagyobb részük a medve diadalára fogadott. Jeanban kevesebben bíztak. Bár nagy volt a hire ügyességének, bátorságának, mégis fejtették a medvétől. Hisz a grizzly a legfélelmetesebb fenevad egész Amerikában . . .

III.

Nagyon nehéz vállalkozás volt ez. Maga Jean is belátta, amikor a völgy hideg fuvalma lehűtő izgatottságát. De most már nem szabad meghátálnia.

— A bort kiöntöttem, meg is kell innom . . . suttogó sátorába indulva, hogy a harchoz szükséges eszközöket kivalassza.

Egy kis szünetelés közben halk, közeli léptek zaját hallá. Visszanézve a sátornyílás összefogó függőnyei közül űde, bájos alakot látott előtérni. Egy indián leányt, a maga természetes s elbűvölő szépségében. Fekete borostyánszínű hullámos hajjal,

tarka kendővel; hofehér gyapjuruhalval s apró lábain tükös bőrcipővel. Jean azonnal reáismert s nyajasan üdvözölte:

— Nini! A Nádvirág! . . . Jó napot! Be szép, hogy meglátogattál! . . .

— Meghallottam, hogy fehér testvérem nagy veszedelemben rohan, választott a leánya. Hangja akadozott a megindultságtól s szemét hűségűt, édes meghatottságtól ragyogva szemléltek Jean. Arrutah említette veszedelmes szándékodat. Azért jöttem, hogy megkérjelek, fordulj vissza. Minden Feketeláb azt gondolja, hogy a te szándékod okatlan futás a halálba! . . .

Jean hidegen kérdezte:

— S mit törödsz te ezzel?

Nádvirág lehajtá fejét. Talán lesújtotta a rideg kérdés . . . Talán csak a pirosságot akarta rejteni, mely szép arcán kigyulladt. Hangja erősebb lett, bánatos, szomorú rezgéssel:

— Fehér testvérem drága minden vörös embernek. Mert keze erős, szíve nemes. Az indiánok nem felejtik el a háialanságot, de nem felejtik el a jöttek emléket sem. Ezért tanácsolom testvéremnek: a Fehér Arc ne szálljon harcba a grizzlyval, mert az megfojja s tagjait szétszórja az erdő bokrai között.

Jeanon erőt vett a párizsi gamin humora s tréfásan válaszolt:

— Már régen megszámoztam minden porcikámat. Aki tehát rájuk talál, könnyen össze is rakhatja. No de — folytatta komolyabban — indián nővérem felkeresett volna-e, hogy szándékomtól eltérően, ha fiatal Feketeláb, vagy Arapahoo vadász volnék, aki a harcosok sorába törekszik?

— A leánykának szemlesütve kellett vallania:

— Nem!

— Nos, akkor csupa szivességből, bánjon

Városi dolgok.

székhelyen továbbképző tanfolyam szervezését a bírósági jegyzők, joggyakornokok és ügyvédjelöltek részére. Ahol ügyvédi kamara nincsen, ott a bírósági alkalmazottak és ügyvédjelöltek részére a továbbképző tanfolyam együttesen szervezendő. Az értekezlet el is határozta, egyúttal abban történt megállapodás, hogy a kir. törvényszék által kijelölendő két bíró és dr. Csete Antal ügyvédi kamarai elnökhelyettes által felkérendő két ügyvéd fogja a továbbképző tanfolyamot vezetni. A tanfolyam feladata lesz az újabb törvények, különösen a gyakorlatban ritkábban előforduló jogszabályok ismertetése, vitás jogesetek felvetése, tárgyalások tartása képzelt esetek felett. A tanfolyam február hónapban fogja kezdetét venni s tart június hó végéig, a jövő esztendőben pedig már októberben megkezdődik a tanfolyam.

Ugyanezen értekezlet elhatározta azt is, hogy folyó hó 18-án megkezdődik a folyó évi szeptember 1-én életbe lépő polgári perrendtartás beható tanulmányozását. Ez a munka az írt napon meg is kezdődött. Dr. Illés Dezső ügyvéd tartott megbeszélést a polgári perrendtartásnak a hatáskörrel és az illetékeségről szóló intézkedéseiről. Folyó hó 25-én dr. Illés Dezső ugyanezen tárgyról folytatja előadását. A következő előadó s az előadás tárgya az ő előadásának befejezése után lesz kijelölve. Az előadások a kir. törvényszék büntető tárgyalási termében tartatnak. Az előadás keretében a polgári perrendtartás minden egyes szakasza alaposan megvitattatik, az el nem döntött vitás kérdések rögzítetnek és az egész perrendtartás le-tárgyalása után az igazságügyminiszteriumnak egy szakembere fog lejönni Veszprémbe az el nem döntött vitás kérdések megoldása végett. Közleményeinket a továbbképző tanfolyamról és a perrendtartás tanulmányokról folytatni fogjuk. Egyáltalában, tekintettel az új törvényalkotások nagy számára, melyek a folyó évben életbe fognak lépni s arra a nagy átalakulásra, mely a jogéletben ennek folytán elő fog állni, a jogintézmények állandó ismertetésére állandó rovatot szándékozunk nyitni, melynek vezetésére dr. Illés Dezső veszprémi ügyvéd és Csákány Sándor trvszéki bíró urakat nyertük meg.

Egészségügy. A városban az a riasztó hír kering, hogy állítólag a járványkórházból egy difteritiszes és egy vörhenyes beteget az előírt hatheti idő leteltének bevárása nélkül, sőt állítólag már 18 nap múlva a városi orvos elbocsajtott, s még hozzá olyan lakásba, ahol egészséges gyermekek is vannak.

Ez a hír oly hihetetlenül hangzik, s annyira felháborító lenne az eset, ha valóban bizonyulna, hogy kénytelenek vagyunk bevárni, míg a hír hűségigilag nyer megerősítést, vagy pedig cáfolatot, hogy véleményünket az esetről elmondhassuk.

velem úgy, mint testvérrrel, érdeklődjék sorsom iránt és tanácsoljon, hogy hogyan küzdjek a medvével?

Jean egyikben Nádvirágot részeg bányászok támadásától megmentette. Azóta gyakraiban látta, de nem foglalkozott vele. Nem viszonozta, nem váltotta be a leánya édes hajlamát, fakadó reményeit. Pedig egyik ajándéka a másikat érte. Egy-egy darab vadhus, satkerüleg himzett erszény, egy-egy pompás lazac beszélt a leánya dobogó szíve helyett. Megfoltozta ruháit, szakadó esőben befodta saját köpönyegével s megajándékozta kipróbált indián fegyverekkel. S mindezt szerényen, szinte titokban, szemérmes finomsággal cselekedte.

Ez a mély, titkos vonalom, mely egész valóját betölti, talán tudni kívül ebrésztette fel aggodalmát a kalandos vállalat miatt, amely felé lovagias védője elindult. Szívéből kiáradó gyengédsége megszerkesztett attól a gondolatától, hogy Jean szembe kerülhet a rettenetes grizzlyvel. Másrészt pedig megértette, hogy ez most már becsületkérdés, amely Jeant kötelezte. Hűségés szíve tehát arra ösztönözte, hogy segítse őt. Hogy megkönnyítse feladatát, tudatta vele mindazt, mit a törzsbeliek kalandjaiból ismert. Szemközt ült tehát a vakmerő kalandorral s folytatta a tanítást:

— Az a legveszedelmesebb, ha a vadász a medvé elé áll. Így ez könnyen elérí s a vadász veszve van. Támadni kell villámgyorsasággal. Lesujtani a legerékenyebb helyre.

— S melyik ez a hely?

(+) **Leszámolás-t** olvasunk a városi párt újságjában. Nem azért válaszolunk rá, mert megjelent, hanem azért, mert a mi hasábjainkon közöltetett „Városi párt működése” című nyitllevéllel foglalkozik. Maga a leszámolás, akár jobbról, akár balról nézzük — bár nem oly zengétes hangon, mint a mesebéli fülemüle — nekünk fátyal. Erősen bántó mutat a mi javunkra. Amit szerző a maga öregrósláján átereszett, újra felöntöttük a mi tisztiorostánk garatjára. A tiszta szem itt marad, az ecset pelyvát visszafújja. S mindez azért lehetséges, mert nevezett újság állításaink egy részét nem cáfolta meg, sőt meg sem kísérelte, másik részének cáfolatával pedig a mi állításainkat erősítette meg.

Nyitl levélünkben a beszámoló beszédnek azt az állítást kívántuk megcáfolni, hogy városunkban a pótdó csak 55%. Felhúztuk ez ellen a házváltást, amely minden ház pótdóját emeli több-kevesebbre %-al. Elsoroltuk az utóbbi évek alatt városi költségekre felvett 35 ezer, 22 ezer, 20 ezer stb. koronákat, amelyeket ha előre beállítanánk a szükségletek közé, a pótdó számot 65—70%-ra is felemelték volna. Ezt az érvünket a **Leszámolás** ed nélkül hagyja, illetve kijelenti, hogy a házváltásról **megfeledkezett**. Ez a házváltás 6000 koronát, % pótdónak cikkirő szerint 2050 k. felel meg. Nos, akkor csak maga a házváltás **átlagosan is** — tehát nemcsak a károkat véve alapul — 3% emelkedést jelent.

Nem cáfolta meg cikkirő a piac- s utcarendezésre vonatkozó megjegyzésünket sem. Mert gorombaság meg nem cáfolat. Azt a híresztelést tettük szóvá, hogy a város rendezés az intéző körök híresztelése szerint nem jár új megterheléssel. S hogy ezt nem tudatlanság, hanem teljes tájékozottság mondhatta velünk, réppen annak a közönségnek a szöveggel igazoljuk, amelyre cikkirő hivatkozott. Ez a jelentés a végző sorokban a következő kifejezések tartalmazza: „a fedezett kérdése a közönségnek új terheket nem ró. Mindez létesül minden nagyobb áldozat nélkül”. Nos, nem volt nekünk igazunk? Gyanúsítás-e tehát az, ha mi tájékozást kérünk arra nézve, hogy vajon mennyibe került a városrendezés. A bizottsági jelentés csak 23 ezer koronát a valódi fedezetről beszél. Elismérjük, hogy a költséveitkre szánt alapok összege 135 ezer korona volt. Azonban az 1909 évi május 3-iki gyűlés csak 106 ezer koronát utalt ki a rendezésre szükséges ingatlanok vételára gyanánt. Már most, akár 135 ezer, akár 106 ezer volt a város rendezés végössége, annyi bizonyos, hogy **valamibe** került. S mi csak ezt kerestük. Kívánság kepen pedig hozzátettük, hogy most már a külső részek rendezése következnek. Cikkirő azonban ennek a jogos voltát nem cáfolhatta meg.

Viszont azonban megerősítette több állításunkat. Azt írta u. is, hogy a villánytelep, piac- és utcarendezés, aszfaltozás, színház alkotása **előbbi**

— Vagy a sziv, jó éles kés számára, vagy a koponya, melyet tomahawkkal lehet széthasítani.

— Pompa! Éles fejszét s bowie-kést viszek magammal.

— Milyenél azonban, aggódott a leánya, nincs holdvadász. S ha testvérem elhibázza a csapást, a medve meghozza öleli s elveszti!

— Az ördögbe! mormogta Jean. Jobban szeretném az ördög bizonyosságát, mint az utóbbit. S kevés hallgatás után, mely idő alatt friss elképzelése elken dolgozott, felkiáltott:

— Medve! Egy vasvillát is viszek velem. Ennek hosszú nyelével távol tarthatom a medvét.

Meg is mutatta a Nádvirágnak az eszközt s használatát. Ez kissé megnyugtatta. Mégis újra megkísérelte, hogy elértesse szándékát. De ez nem sikerült. Ezután csak azt ajánlotta, hogy erős marhabőr-sapkával fódje be fejét, homlokát és füleit. A későbbön még egyszer visszafordult s kérdezte:

— Testvérem tehát csakugyan fölkeresi a grizzlyt?

— Felkeresem. Egyedül.

— Miért?

— Mert éle!

— Melyik vidék felől?

— A Városi Sziklák felől. Itt a jávorlák őregeiben még van. Azt mondták, hogy itt legbizonyosabban találkozhatom a nyalánk Martin apóval!

Franciából fordította:

Gubicza Lajos.

(Vége köv.)

keletű; mint a városi párt megalkulása s e szerint mindez se nem a pártnak, se nem a párt vezérének különös érdeme. Cikkirő a **leszámolásban** nekünk adott igazat. Csak ezt akartuk elérni. Sőt még hozzá teszi, hogy vízvezetékéről, tüzérkaszárnnyáról, középületekről beszámolójában egy szót se szólt. Pedig dehogy nem szólt! Elfelelte. Azonban ez a kijelentése is javunkra számít. Különösen pedig az az ígérete, hogy ellene lesz a színház **ránkruházása**-nak. Szívesen leszögezzük azt a kijelentést is, hogy helytelenítette a gazdasági bank ajánlatának visszautasítását, amikor az a városi üres kávéházat bére kérte. Sőt azt a kijelentést is, hogy a volt polgármesteri lakás 1800 koronás átalakítása nem került a közgyűlés elé! Pedig milyen szép lett volna, ha ez a megkerülés észbe jut vala cikkirőnek akkor, amikor a kórházi főorvost holmi kis **szükséges** átalakítások miatt a városi párt nem is regen, éppen azért támadta meg, mert sürgősség miatt az átalakítást csakis a **tanácsnak** mutatta be.

Sajnáljuk, hogy pontról pontra nem jelezhejtük a többi ellencafolatot. Oka az, hogy a választás befejeztével jónak látjuk annak **antekint** lezárni. Amíg elsoroltunk, azok is eléggé érvelnek tárgyilagos igazságunk mellett. Nincs kizárva, hogy egy-egy visszapillantást ne vessünk meg a többire is, hogy kicsinylentként pótoljuk ki, amit most el kellett mulasztanunk.

Új büntetőtörvény tervezetek.

(Folytatás.)

C) Edvi Illés Károly tervezete.

Angyal és Bernolák minden büntetendő cselekményt — büntetett és vétséget; a kihágást bizonyára nem érték bele — „büntett” névvel kereszteltek el.

Illés — a magyar büntető jogászág legnagyobb dogmatikusa, az élő magyar büntető jog klasszikus tudosa — megtartotta a régi hármas felosztást: büntettek, vétségek és kihágások, mert — ugymond — ez a gyakorlatban bevált és mert a büntett és vétség közötti különbség átment a magyar nép jogi öntudatába és a bírói hatáskör (törvényszék és járásbíró) meghatározásait is megkönnyíti.

Fenn akarja tartani a régi (a ma érvényben levő) törvényből mindazt, ami a gyakorlatban jónak bizonyult. A halálbüntetést sem törli el, mondván: „Megtartottam a halálbüntetést is, bár annak elvi ellenzője vagyok. Fentartásában bevált és mert látom indokoltnak, mert nálunk meg nem látom elérkezettnek az időt arra, hogy a büntetések közül a halálbüntetés teljesen kiküszöböltessek. Nem remélhető az sem, hogy a törvényhozás e büntetés mellőzését elfogadná. Egy lépéssel azonban tovább mentem a halálbüntetésnek minél szűkebb terre szorításában, mint fennálló törvényünk.

A halálbüntetés alkalmazása ugyanúgy ugyancsak szerint csak akkor van megengedve, ha tulnyomó súlyosbító körülmények forognak fenn. Ilyenek hiányában azt életfogytig tartó fegyház helyettesíti.”

Tervezete egyébként — konzervativizmusa dacára — nagyrészt az újabb elméletek és tudományos kutatások általánosan ismert eredményeit felhasználja.

Büntetései: halál, fegyház, államfogház, fegyház pénzbüntetés; nevelő intézkedései: dorgálás, próbára bocsátás, javító-nevelés és fogház. Ma is mind érvényben vannak.

Biztonsági intézkedése egy van: a dologház. Ennek alkalmazásba vétéséhez azonban megkivánja, hogy az illető három ízben már fegyházzal büntetett legyen és az utolsó büntetés kiállása után olyan büntetett kövessen el, a mely fegyházzal büntetendő és még az esetben is csak akkor jöhet a dologház, (3 évtől 10 év) ha megállapítható, hogy a szokásos büntetés kiszabódulása után újból veszélyeztetni fogja a jogrendet. Ez ugyan nem sok esetben jöhetne alkalmazásba!

Dr. Finkey tervezete körülbélül középuton van az Angyal és Illés tervezetei között, a halálbüntetést azonban Finkey sem veszi fel; de a büncselekmények hármas felosztását fentartja.

Ezek után figyelembe véve Angyal biztonsági intézkedéseit, bátran mondhatjuk, hogy a tervezetek között az Angyal tervezetének előjvetelét kell reménytelenie mindenkinek, aki azt a rettenetes átkot, amely az emberiséget a büntettek létezésével sújtja, csökkenteni akarja.

H I R E K.

Gondoljunk csak arra, hogy Angyal tervezetében van gondoskodás a felügyelmű, a gyengelemejű, az elmebeteg, a deliriumas bűnöző ártalmatlanításá felé. (Egészségügyi felügyelet, büntetőgyógyintézetbe szállítás.) Van ellenszere a „be voltam csipve”, „ittas voltam”-féle igen kényelmes védekezésnek is (korcsmatilalom). A szokásos és közveszélyes bűntettek ellen, a csavargó gazemberek ellen megvan a maga vértje (biztonsági örzet, biztonsági fogház). És végül azok ellen, akik felegetőznek valamely súlyos bűntett elkövetésével, szintén talált ki valakit. (Rendbiztosíték.)

Mikor a címikus, megalkodott, szokásos bűnöző látjuk magunk előtt, az örökös „be voltam csipve” című védekezéssel, örömmel kell üdvözölnünk Angyal zseniális tervezetét.

Mint szükségeset, sejtésben, de a nekik, hogy alakot öltött volna, elt lelkünkben mindaz, amit Angyal tervezetében kifejt. Éreztük és tudtuk, hogy biztonsági intézkedésekre szükség van, de nem tudtuk megmondani, hogy milyenek legyenek ezek. Most tehát, mikor az Angyal által kimondottak előtt állunk, halásznak kell iránta lennünk, mint a dadogónak, aki nagyon, de nagyon szeretne valamit mondani, kimondani, azonban nem tudja mindaddig, amíg egy helyes beszéd ki nem segíti.

Örömmel és lelkesedéssel kell üdvözölni a bíráló professor kitűnő ideáit. Egygyel azonban — az illes indokolása alapján — ki kell egészítenünk az Angyal tervezetét és ez a halálbüntetés. Hiába! — ahhoz meg egy kicsit keletlen vagyunk, hogy e nélkül — az egyebkent utalatos-büntetés nélkül rendet tudnánk tartani antiszociális honfitársaink között.

Igy aztán az Angyal-tervezetében meg lehetne találni — ugyszólván — minden egyes bűnözőre a mértékesszerint mundert.

Csikász Imre ✝.

Egy név, mely tegnap meg művészi ábrándok foglalatja volt s ma már a múlté. Egy alig megkezdett dallam pár elhaló akkordja.

Melyeseg szomorúsággal és részvétellel vettük halálhíret ennek a nagytehetségű fiatal szobrásznak, kit annyi szál fűzött Veszpremhöz s kit akkor tört le a halál, mikor a küzdő évek nehezégein átverődve a teremtő munka idejéhez érkezhetett volna.

Közöljük az alábbi életrajzszöveget, melyek egy fővárosi művészeti lapban akkor láttak napvilágot, midőn a Műcsarnok díjat megnyerte 1912 januárjában ülő női aktszobrával.

Piszkos, zöldhátú kis patak a Séd, mely végignyalódossa Veszpremvármegye talaját s mire a veszpremi határban átverődik a tekerési völgyön, meg is szűrődik valamelyest a kavicsos hegyhatakból a vízparton hajót eresztési, gátat építési s gyermek-agy kigondolási sok apró játékokat üzni, mert az ilyen víz olyan mint a nagyapó — nem haragszik meg, ha a csintalan gyermeknek gunyt ütnek is belőle. Vagy huszonöt évvel ezelőt a poros „Hossz-utca” utolsó házában, egy óriás udvaru, nagy tűzfalás, igazi vén veszpremi házában lakott Csikász Imre édesapja s a piszkosháti Sédparton építgetett homokból gátat az „Imre gyerek”.

Vén fak álldogáltak az udvaron s nyári esteiken messzire világolt a kohó langja, melynél lakatok, zavarók, furcsa alkutu, furfangos nyelvű kulcsok születtek az időntalan vastömegekből. S az „Imre gyerek” el-einézte a formába valósnak ezeket a csodait, melyeknek a nyitja talán már vele is született örökségként s közben — hisz az idő oly hamar eljár — be is került a gimnáziumba.

Piros arcu, egészséges fia volt s az ilyenek nem egykönnyen lesznek hűtlenek a természethez. S a Séd partján olyan szép sétálni nap sugaras ószi délutánokon. Ugy bujnak az a kis és furcsa alakú sziklák között, s ezeket oly jó megbámulni kerekre nyit, álmódzó szemekkel, ha az ember a tövükben fekszik s a nagy szürke sziklatömeg egyszerű haragos arccá válik felette. Azok a fekete lyukak a szemei, feietei az a montakaró a szemöldökök, az a hasadás a szája s a repedések a ráncok. Milyen különös is, hogy ezzel a nagy darab szürke kövel nem lehet úgy bánni, mint az időntalan vastömeeggel, alakítani, kalapálni. De hátha lehet?

S ez a hátha az az ösztönserű nagy erő, mely kiragadja a kis gimnázistát a grammatikai szabályok világából és viszi fel az iparművészeti iskolába.

S az ijedt arcu, élénk szemű kis gyerek elé odaáll kothurnusban a Művészet, melyet itt Mátray mester képvisel és elébe szegezi a maga rettenetes lapmintáit, rémfantáziák szülte szörnyetegeit s ráparancsol az ijedt gyerekre, hogy masoljon s mint tazzon szárnyas angyalkákat. S nem vigasztalja a nagy udvar, a zöldhátú Séd, a Tekerés különös sziklái; idegenszerű lüktető élet tolong körülötte s felemlíti meg őt. Ritkán s csak olyankor kerül haza, ha valami kis munka akad, melynek az ürügye alatt hazajöhet. Apró fatárgásokat csinál itthon egy veszpremi kápolna részére. Pedig a belső vágy egyre jobban űzi, sarkalja, a hivatalos munka undorító, a környezet lenyomja s nemegyszer Kaposvárra és házhomlokzat díszeket tervez. Csak az ambíció dolgozik benne s elfelejti, hogy egy ilyen kicsiny magyar város rosszabb mint a falu s a jó kaposváriak ivet köröznek, hogy levessék a házfalról tanácshatározattal a meztelenségeket. S ahogy megy az utcán a karcsú, szép arcu, égő szemű fiatal ember, összeszűnnek a fejek a „Korona” és az „Erzsébet-kávéház” terraszán: „Ez az! Ez az!” — és ellenségesen méregetik a kis álszemérmes vidéki erkölcsösök.

S egy napon, mikor egy ilyen házdiszítés készen lett, Csikász Imrének valahogyan megjelentek a szürke veszpremi sziklák szellemei s ahogy ő mondja: „Lecsaptam a malteros kanalat s három száz forinttal a kezemben kimentem Münchenbe tanulni!”

S jött egy évi küzködő munka, jött egy belga kiállítás, jött egy igazi grand-seigneur, ki megálta az értéket s Csikász Imre Bruxellesbe került a következő évben, kétszer nyerte meg az akadémiai díjat és harmadik évre ösztöndíjat, műtermet és ingyen modellt kapott — s most már öntudatos szemmel idézte fel lelkében a veszpremi sziklák szellemeit. De még itthon nem tudtak kicsoda; a veszpremi bibornok-püspök, báró Hornig Károly, ki előbb is segítette, küldötte ki Rómába s onnet hozta haza a Műcsarnokban kiállított két szobrárt.

Csikász Imre dolgai studiumok, de abból a fajtából, hol már nincs szó többé a rabszolgai utánzásról s nála az öntudatos alkotó munka nem is kompozicionális összeállításból áll, hanem a megcsinálás közben jellemező stílusából. Valamelyik kritikusa Donatello szellemét emítette vele kapcsolatban. A közvetlen és egyszerű kifejezés-mód, a stílusnak nemessége és finomsága nála épen annak a stílusnak eredménye, mely belső harmoniak kifejezésére törekszik. Egy-egy merész pöz, melyet nem használ ki tuisagosan, sőt letompit, bizonyos részletkidolgozásokkal olyan mint egy a kísérlettel fokozott melódia.

Összes kompozícióiban rendkívül mód ügyel arra, hogy a részletek térbeni elhelyezése ne sértsé az alaphangot, hogy anyagszerű legyen és hogy az egész mű szubjektív hatása egyöntetű maradjon.

Hogy művei kiből mit vártanak ki — az a szemlélő egyéniség kérdése. En minden dolga mögött ottlátom egészenes arc körvonalait, csillogó nagy gyermek-szeméit s önkéntelenül a Sédpart szikláira gondolok, a Tekerés vörös avar borította útjait járom, ahol szürke bazaltokból olyan furcsa idomokat alkot a gyermekképzület. Gondoljanak az életük valami igen tiszta elményére, — akkor megértik a műveit.

Csikász Imre alkotásai, amelyek jó részben a Műcsarnokban is ki voltak állítva, s melyeket a műbírálat egyhangú lelkesedéssel üdvözölt a következők: *Álló léányszobor*, mely 4000 kor. állami díjat nyert; *Ülő léány*, melyet a *Ráth* díjjal tüntettek ki; *Iffuság* 1200 kor. díjat nyert szobor. Veszpremben látató a gimnázium falába illesztett remek *Bacsányi* plakett és a Korona falába illesztett *Petőfi* emléktábla; kiválóan sikerült a püspöki palota lépcsőházában elhelyezett *Ferenc József* plakett, továbbá *Pillitz Benő* reliefje és dr. *Cseresnyés József* emléke. Egyeb alkotásai közül megemlítjük a *Busuló juhászt*, továbbá nővéreinek és Illés Hedának meliszobrait. Ő készítette a *Károly kápolna* pompás vörösmárvány portálját s a *nagyvásonyi Kinizsi szobort*, amely a megöntésre var.

Az alig harminc éves művész rövid művész pályája alatt rendkívül sokat és értékeset teremtett. Halála nemcsak a magyar szobrászművészetre jelent nagy veszteséget, vele a legkihívatóbbak egyike dőlt ki. Legyen áldás az emlékezetén.

— **Váratlan halál.** Városunk szülötének, *Csikász Imrének* halálát értem. Meglepett mindnyájunkat, annyira hirtelen jött. Gyásza az ő elhunnya az országnak, első sorban Veszpremnnek. Dicsőséget szerzett fiatalon nevének s e városnak. Most várhattuk volna teremtő erejének megnyilatkozását, de élete letört, nagyszerű eszméi vele együtt sirba szálltak. Tüdőgyulladás okozta halálát. Hült tetemét ma szombaton Veszprembé hozzák s az alsóvárosi temetőbe helyezik örök nyugalomra. Halálát özvegy édes anyja és több testvére gyászolja.

— **Uj szerkesztő.** A „Balatonfüredi Hírlap”, amely rövid pályafutása alatt a szerkesztőválságok egész sorozatával küzdött meg, ismét új szerkesztőt kapott dr. *Szántó Béla* ügyved személyében.

— **Kath. kőri teastély.** Mult szombaton fényes teastély zajlott le a kath. Körben, mely alkalommal a kör helyisége a veszpremi uritársadalom színe-javával megtelt. A kedves háziasszonyok: dr. *Csolnokyné* és *Juraszék* János törv. elnök neje fáradságot nem ismerő munkáikodással már pár nappal az estély előtt mindent megtettek, hogy a kör vendégei minél kellemesebben érezzék magukat s kitűnően mulassanak. Örömmel kell regisztrálnunk, hogy teastélyeink fényét a tisztikárnak nagy számban való megjelenése nagyban emeli, akik rendesen testületileg jelennek meg. Különösen a tisztikar egyik népszerű és rokonszenves tagja, a mindnyajuk által kedvelt *Kovács József* főhadnagy osztozik a háziasszonyok fáradságos teendőiben, aki mindenkiel szemben tanúsító figyelmű és előzékeny modorával általános közbecsülést és szeretetet vívott ki magának. A teastélyen dr. *Rada István* praelatus és dr. *Simon György* kanonok urak is részt vettek, akik minden tekintetben igen kellemesen érezték magukat körünkben. A szombati teastélyen olyan pajzán jó kedv uralkodott, hogy mindnyaján csak szeretettel gondolhatunk a néhány órán át eltöltött kellemes estélyre s bár ezáltal szűnknek bizonyuit a kör helyisége, mindazonáltal a legközelebb megtartandó piknikre máris lazus előkészületek telettek, mely varakozáson felül igen sokaknak a megjelenését fogja eredményezni. — A teastélyen megjelent asszonyok és leányok névsorát a következőkben sikerült feljegyeznünk.

Asszonyok: Angeli Mártonné, Auerhammer Józsefné, Beivel Ferencné, Csendes Aladárné, Csolnokyi Ferencné, Csomasz Béláné, Haidécker Lászlóné, Hangai Gezáné, özv. Horváth Lajosné, Illés Dezsóné, Juraszék Jánosné, Kemény Alajosné, Kemény Emiline, Kletzár Miksané, Kovács Józsefné, Pauer Miksané, Pinter Aladárné, Rainprecht Antalné, Sándor Béláné, Schamslua Rezsóné, Schmidt Lajosné, Seefranz Vilmosné, Stubenvöl Ferencné, Szabó Ernóné, Veghely Kálmáné, Viz Ferencné.

Léányok: Auerhammer Jozefin, Beivel Mariska és Juci, Csapó Mici, Csomasz Kati, Hangai Babi, Haidécker Matild, Havas Maci, Horváth Steh, Illés Lili, Juraszék Madi, Kószegey Emmi és Vilma, Répási Ilonka, Schmidt Mara, Seefranz Rozsi, Stubenvöl Liana, Szondi Kati, Weber Erika.

— **A kath. Legényegylet** f. hó 25-én d. u. 6 órakor szociális estét tart erdekös következők műsorral: 1. Borda: Sztójanyos Jenő „Ninon” c. dalművéből. Zongora kíséret mellett éneklj az egyleti kar. 2. A szocializmusról. Előadás, tartja: Kalcok Leo, főgimn. tanár. 3. Gaál S. „Veszpremi Nótáiból”: Kimegyek a temetőbe... Férfikar. Éneklj az egyleti dalárda. 4. Ch. Danclá: Symphonie. Hegedűn játszák: Buschor Gyula és Geiger Rezső. Zongorán kíséri Vadnay Ilonka. 5. Hármasszövetség. Vigjáték 1 felvonásban. Irtá: Torkos László.

— **Adomány.** Dr. *Óvári* Ferenc orsz. képviselő a veszpremi iparostanonciskola tanulói részére jutalomdíj 50 koronát adományozott. Midőn e nemes adományt a tanítótestület nevében halásan megköszönöm, azt az óhaját fejezem ki, vajha e nemes példa követőkre találja. Az igazgató.

— **A hitélet köréből.** A tavaszi munkaidő beállta előtt szokták a falusi nép figyelmét az örökké tartó javakra intenzívebben felhívni. Ha a munkaidő beáll, a figyelem már másfelé terelődik, mig most kevesebb elfoglaltság több időt enged lelkünk ügyének is. Ez oka, hogy ősszel és tavasszal találkoznak a legtöbb lélekmentő munkával, a népmissióval. A veszpremi egyházmegye területén a napokban s a közel jövőben a következő helyeken tartanak missiókat. Somogykilitiben jan. 21-től

27-ig a Jézus társaságok P. Jámor vezetésével, Ságvárot febr. 3-9-ig P. Varga S. J. s végül Nagyradán március 1-8-ig a piliscsibai lazarista atyák. Kivánjuk, hogy a sok jó szándék s munka teremje meg gyümölcsét.

— **XXV. nemzetközi euchar. kongresszus.** Ez a sok eredménnyel működő kongresszus idén üli negyedszázados jubileumát. A hely a mindnyájunknak kedves Lourdes, ahol az ez évi 25-ik kongresszus ülészik. 60 év elmúltával a szeplőtelen fogantatás hitcikkelyének kihirdetése után oda jönnek a világegyház katolikussai az Eucharisztia imádására, ahol az isteni mindenhatóság jelei a szeplőtelen közbenjárására megnyilatkoznak. A nagyszabású kongresszusra most teszik az előkészületeket. A hivatalos határnapot is megállapították. Az eredeti tervezet ellenére a kongresszus nem szeptemberben, hanem *július 22-26-ig bezárólag* tartatik. Mr. Schoepfer ezenkívül körlevelet intéz minden kath. megyéspüspökhöz, amelyben egyházmegyei megbízott kinevezését kéri, aki a kongresszus előkészítés ügyeit vezeti s a lourdesi központot mindenről értesíti. Nálunk ezt a munkát az egész országban a Kath. Szövetség látja. Az előkészítés állapotáról, valamint a kongresszust érdeklő egyéb dolgokról alkalom adtán értesítjük olvasóinkat.

— **A veszprémi Szabadliceumban** f. hó 21-én dr. *Rosenthal* Sandor ügyvéd tartott előadást: elég szép számú közönség jelenlétében „*A mai társadalom jellemzése*” címen. Érdekesen jellemezte az individualizmus fogalmát s szembe állította az altruizmus lehető megvalósításáért küzdő szocialistikus törekvésekkel. Rámutatott azokra a mai intézményekre s törvényekre, melyeknél az állami beavatkozás hatalma már a közönség érdekeit tartja szem előtt az individualizmus minden áron való szabad s sokszor erkölcstelen érvényesülésével szemben. Végül találó példákkal jellemezte a mai társadalom beteges tüneteit s az emberiség egy jobb jövőre való reményének biztató szavaival fejezte be szép előadását. A legközelebbi előadást *Horváth* Zoltán bírót tartja február 4-én „*A fiatal-korúak bírósága és a társadalom*” címen.

— **Farsang.** Karneval az idén megelégedhetik önmagával, ugyancsak van kelendőse. Napnap után érkezik szerkesztőségünkbe egy-egy cifra meghívó, amely hívogat-csalogat Karneval örömeire. Reszletes ismertetésre nincs helyünk, röviden alább jelezzük a mulatságok sorát: A veszprémi Nép kör f. hó 25-én szórakozik farsang címen a kör helyiségében. A céger a mulatságra a kör könyvtára. — A Petőfi kör is január 25-én tartja táncvigalmát Krammer, Alajosné vendéglőjének ujonnan átalakított körhelyiségében. — A vasutasok is szórakozni akarnak. A szárnyaskerek monotonná teszi életüket. Egy kis derűt is akarnak, azért január 31-én a két állomás Jutas t. i. és Veszprém vasutas fiatalasága, mint két jó testvér, együtt hódol Karnevalnak. A keletkezőt összekötik a hasznossal, mert a meghívó úgy hirdeti, hogy a vigalom tisztá jövedelmét a vasutasok temetkezési és gyámoltató egyleti javára fordítják. — Időrendben haladván, utóljára jelenlünk egy mulatságot, amelyet megelőzőről kellett volna említeni. Február 1-én tartja szokásos farsangi mulatságát a Veszprémi Dalegyesület a Nemzeti Színházban. Nemesen akar szórakozni, azért egy ügyesen összeállított műsorban a táncvigalmat megelőzőleg, tagjainak szép hangjában akarja gyönyörködtetni azokat, akik az egyesületet megjelenésükkel megítélik. Az egyleti tagokon kívül közreműködnek az estélyen még *Tuczenlatter* Karolín urhölgy, *Mányóky* Katóka urleány, *Holler* Konrád, *Sándor* Zsigmond és dr. *Schreiner* Karoly.

— **A veszprémi Iparos kör** alakuló rendes közgyűlését folyó évi február 2-án d. u. 3 órákor tartja, melyre ezúton is meghívja az elnökség a tagokat.

— **Népszövetségi gyűlés Sümegen.** A kath. népszövetség sümegi csoportja impozáns gyűlést tartott január 18-án a Kath. Legényegylet disztermében. A polgárság, melyet a vallásellenes támadások mozgásba hoztak — Kiss Antal bíró, Redey József bíró és az előjáróság vezetése alatt olyan nagy tömegben vonult fel a gyűlésre, hogy a Legényegylet mindkét termét megtöltötte. A Himnusz után, melyet a Kath. Kör dalárdája énekelt — Nemeth János plébános, a Népszövetség helyi igazgatója nyitotta meg a gyűlést. Utána Szalánczy Andor ismertetette a vallásellenes támadásokat és a tagokat az öntudatos, bátor és kitartó védelemre buzdította. A megjelent polgárság mély megbotránkodásnak adott kifejezést a kath. hit ellen irányuló támadások felett és elhatározták, hogy ezek megakadályozására erősebb akcióba lépnek. A gyűlést a helyi igazgató lelkes szavai zárták be, melynek hatása alatt több új tag jelentkezett, úgy hogy a tagok száma 200-ra emelkedett fel. Itt említjük meg, hogy még 1913. dec. 22-én megajánult a sümegi polgárság „Kath. Kör”-e is. Élőkei: Nemeth János plébános és Sümegi Tivadar tisztartó. Eddig 300 tag jelentkezett.

— **Mulatság.** A veszprémi cserháti társaskör 1914. évi február hó 8-án, saját könyvtára és segélyalapja javára, a kör helyiségében zártkörű táncvigalmat rendez.

— **„Az Aurora” képkiallítás.** Az „Aurora” budapesti művészeti egyesület február hóban képkiallítást rendez városunkban. Ennek a komoly s öntudatos művész munkát végző egyesületnek az a célja, hogy szorozatos előadásokkal és kiállításokkal önállóan illeltre szoktassa rá a vidék közönségét s megóvja attól, hogy kizárólag üzleti haszonra dolgozó utazó képerkedők kedvük szerint becsaphassák a maguk néha ugyan jonevű, de majdnem minden esetben silány portékájával. Szükségeseznek tartjuk megjegyezni, hogy az e hóban állítólag rendezendő képkiallítás nem az „Aurora” rendezti, hanem értesülésünk szerint az kizárólag privát üzleti vállalkozás. Az „Aurora” kiállításáról s az ennek során rendezendő előadásokról részletesen fogjuk tájékoztatni a közönséget, s egyelőre csak annyit jelzünk, hogy a budapesti művészhez nagatósága s Rippl-Ronai mester külön is arra törekszik, hogy ez a kiállítás s előadás sorozat hazai kultúremény legyen.

— **Önkéntes ápolónői tanfolyam Veszprém.** „Haza minden előtt!” Ezt a jelszót szívébe vésvé kell, hogy irányítsa cselekedetét a magyar nemzetnek nemcsak minden hű fia, hanem minden igaz honleánya is. Ez a jelszó, párosulva a humanizmusnak magasztos érzületével, hatotta át megalkotóját Magyarország egyik legnemesebb intézményét: a Magyar Szent Korona Országai Vöröskereszt Egyesületének, amelynek fenséges vezetői: József királyi herceg és neje: Augustia főhercegnő. Ha a haza veszélyben forog és a szent kötelesség fényére szólítja annak férfitagjait, a magyar nők is kiveszik részüket a kötelesség teljesítéséből. A fenséges főhercegnő jár elől a jó példával, aki a magyar társadalom hölgyeinek legelőkelőbbjeivel szorgalmasan látogatja a Vöröskereszt Egyesület Ápolónői tanfolyamait, hogy amikor cselekvésre kerül a sor, az önfeláldozó odaadással, teljes hozzájárulással állhassák a betegekért. Mert az egyesület nem fogadhat föl annyi fizetett ápolónőt, amennyi esetleg egy háború alkalmával szükségeltetik. Tanfolyamot rendez tehát ama felelős lelkű nők részére, akiket a honleányi lelkesedés s azonkívül, nemes szívüknek és gyengéd lelkületüknek kötelessége ösztönöz e magasztos hivatásra. Ilyen tanfolyamot rendez most az egylet az ország minden részében, így Veszprémében is, amelynek székhelye a városi kórház, ideje pedig f. év március 1-től május 1-ig terjedő idő lesz.

Hisszük és reméljük, hogy Veszprém nemesen érző hölgyei is követhi fogják a szép példát és a tanfolyam, amelyre dr. *Csolnoky* Ferenc kórházi főorvosnál lehet jelentkezni, igen látogatott és eredményteljes lesz.

— **Az enyingi jelmezbál.** Az „Enyingi Társaskör” f. évi január 17-én saját helyiségében minden részletében kitűnően sikerült jelmezes táncestélyt rendezett. A nagyszámú és előkelő közönségben az egész járás színe-jáva képviselve volt. Az estély fénypontja a huszonöt legválasztosabb jelmezbe öltözött asszonynak és leánynak bevonulása volt.

— **Érdekes lakodalom.** A múlt kedden érdekes lakodalom volt Veszprém-Faeszon. Az ünnepség helye a Steinbachek családi tüzehelye. Steinbachek egyike a község legjobb modu családjának. Az apa kidölt már az elők sorából, az öreg özv. Steinbachné zajtalanul éli falusi életét fiai körében. De most az egyszer mégis hataltot magáról. Nagy lagzit csapott. Nem vesszük tőle rossz nevet. Maskor is élt már ő ilyen családi ünnepeket de most legkisebb fiát eresztette szarnyaira, a válas nem lehetett közönséges, ha mennie kell, a távozás legyen hat nevezetes. Az öreg Steinbachné szóval nagy menyegzőt szerzett, ahol bemutatnak a faésziak minden szakacsművészeit. Állott pedig a menő 13 fogásból háromszor levestel, úgy amint alább következik. Hölgyolvasónk mondjanak róla bíralatot, mi nem értünk hozzá. Az etkek ebben a sorrendben kerültek asztalra: 1) marhahus leves, 2) fő marhahus tormamártással, 3) kolbász és sonka káposztával (sonkát erstd egészében), 4) mákos és túros rétes, 5) tyukhus leves, 6) kirantott borjúhús süteménnyel, 7) borleves, 8) rizskása feljutt borsóval, 9) faeszi kugluf, 10) hideg sülték (borjú, sertés stb.) egyvelegben, 11) malac pecsenye, 12) kifli, 13) torta s még raadásul nagy adag fekete kávé. Hogy egy ilyen ebéd közben nem ihatik az ember bort, talán mondani sem kell. Mit szólna a világ, mikor az egész község tudja, hogy Steinbacheknek Csopakon szőlőjük van. Ugy látszik maguk is érezték ezt, mert a mennyegző öröme ház hektoliter jó csopakit hengerítettek ki a pinceből. Ily előzmenyek után megindult a mulatság, ropták táncot a kedden déltől penteken reggelig. No és most mondja valaki, hogy nem boldog a magyar!

— **Felhívás.** A városi tanács határozata folytán a fogyasztási adók és fogyasztási adópótlékok beszedésére jogosított Veszprém város nevében felhívom mindazokat, akik bor és égetett szeszestalok hazai fogyasztása utáni italadó és fogyasztási adópótlékokat az 1914. évre is egyezségileg megállapított általánosságban ohajják fizetni, hogy az általánosság megállapítása céljából 1914. január 1-30-ik napjáig terjedő időre a fogyasztási adóhivatalnál (városi számvevőség) jelentkezzenek.

— **A „Solymosi Képszalon” Veszprém.** Budapesten Kossuth Lajos-utca 8. sz. alatt van a „Solymosi Képszalon” a főváros legelőkelőbb és legmegbízhatóbb műkereskedése, melynek tulajdonosa Solymosi Márton, harminc ismert jeles magyar festőművész 300 darab eredeti képét hozta el Veszprémbe és azokat jobb hely hiányában Fő-téren, a volt Szemery-féle csemegeüzlet helyiségében állította ki, hol azok f. hó 28-án azaz szerdán este 7 óráig megtekinthetők és csekély havi részletfizetés mellett meg is vásárolhatók. A kiállított művek közt találjuk Iványi Grünvald Béla, Kosztolányi Kann Gyula, Dudits Andor, Bosznay István, Boem Ritter, Juszkó Béla, Kézdí-Kovács László, Neogrady Antal stb. ismert festőművész képeit.

Alapított 1904.

KOMORI BÉLA
Veszprém
Bátori-utca 8. szám
Fa-szobrász és templomfestő, oltárképő
műfaragó műintézet

Templomi berendezés

Készíték mindenféle templomi
oltár- és kápolna-berendezést

Régi oltár- és templomberendezések a legtartósabban
aranyoztatnak és újítanak meg
Munkamegtekintés, rajz és tervek díjmentesek

Jótállás mellett

készíték jutányos árban, tartós kivitelben
stílszerű oltárokat,
szószékeket, Urkoporsókat, lourdesi barlangokat,
keresztutakat, szt. szobrokat fából és
templompadokat

**Hazánk legelső
és legnagyobb**

templomberendezési műintézete.

Szobrászat, oltárepitészet, aranyozás és festészet. Templomok stilszerű új berendezése. Oltárok, szószékek, keresztutak, urkoporsók, szobrok, stációképek, gyónószékek és templompadok készítése.

Régi oltárok renoválása, aranyozása és festése.

Templomfestés a leg egyszerűbbtől a legművészebbig kivetilég. Szegény templomoknak kedvezmény és részlettörlesztés. Munkamegtérítést és megbeszélést végezt saját költségemen utazom. Készített munkáim művészi és tartós kivitelét elismerő iratok ezreivel bizonyíthatom.

Arjegyék ingyen
és bérmentesen.

LEWISCH ROBERT Szombathely.

— **Halottrabló.** A helybeli temető halottas-házában Nagy Zsófia 46 éves borszörcsöki cseléd — Vági Erzsébet halott fejeéről levett egy seiyem kendőt és megszökött. A rendőrség erőlyesen nyomozza a halottrabló cselédet.

— **A Balatoni Szövetség decentralizációja.** Mangold Gusztáv a Balatonvidéki Hirmondó szerkesztője indítványt terjesztett „A Balatoni Szövetség” 1914. évi február hó 8-án tartandó rendes évi közgyűlése elé, amely balatoni érdekeknek sikeresebb, hathatósabb és a helyi viszonyoknak megfelelőbb érvényesítése céljából a vidék összes egyéni erőinek felhasználásával a „B. Sz.” működését a Balatonnak egyes nagyobb helyére decentralizálni kívánja.

— **Szerencsétlenség.** Márczóna Márton 15 éves gyermek Kislődön I. hó 18-án revolverrel játszott s játszás közben ballabát meglötte. A kórházban ápolják.

— **A Balaton és a haditengerészet.** A „Balatonvidék” heti kis tükrő rovatában foglalkozik a „Balaton és a haditengerészet” címmel, egy a Balaton mellett (Keszthelyen) felállítandó haditengerészeti képzőiskola eszméjével. A „Balatonvidék” nagytekintélyű szerkesztője szerényen és színté tartózkodóan pendül meg ezen valóban szép eszmét. A „Balatonvidéki Hirmondó” értesülése szerint ezen tervnek sok barátja van és ma, mikor a balatoni kikötők befejezésükhöz közelednek, nem is mondható fantaszikusnak és hogyha csak néhány lelkes ügyvivője akad a szép eszmének, úgy bizonyára megvalósítható és nem is oly távoli időben a nagyközönség és kormány támogatásával 1—2 jól felszerelt iskolahajó szelheti a Balaton kék hullamait.

— **Megállt a mozdony.** A Tapolca és Keszthely között közlekedő vicinális egyik vonata, — amint a „Balatonvidéki Hirmondó” telefonálják, — a nyílt pályán megállt, mert a mozdony utközben elromlott. A közel másfél óráig vesztelő vonatért Keszthelyről küldöttek segítő mozdonyt.

— **Hírek a Balaton mellől.** A „Balatonvidéki Hirmondó” balatonfüredi tudósítója jelenti: A milliós beruházások befejezéséhez közelednek. Az új gépház és a 35 méter magas kémény is elkészült és most a kazánokat szerelik. A nagyszabású gőzmosodát mely a nagyközönség igényeinek is rendelkezésre fog állni, szintén már munkába vették. A Balatonon 30 cm. vastag jég van, szélleiben hosszában székek, szánok, vitorlásszánok és gyalogjárók közlekednek rajta, olyannyira, hogy naponta villanyfénnyel és sportoló közönséggel nagy tömege lepi el a sima jégfelületet. Lóczy Lajos tanár a Balaton nagynevű barátja és Hantos Elemér orsz. képviselő korcsolyázni és pinenni érkeztek Balatonfüredre. A volt bíboros herceg-prímás csakugyan Balatonfüreden tölti el az egész telet s a lelkében idegekben és testben egyformán megviselt egyházközségeim — a kiszivárgó hírek szerint — jól érzi magát, ami bizonyára a klíma javára írható.

— **A siófoki villanyvilágítás** egyelőre ideiglenesen annyira javult, hogy a Balatoni Szövetség átvette a Hazai Villamossági R. T. által megépített Balatoni Villamosművek vezetését saját felelősségére és anyagi áldozatok mellett is 3 hóig biztosítja az áramszolgáltatást napi 22 óra teljes áramszolgáltatás mellett, csupán déli 12 és 2 óra között van szünet. Így Siófok vízműve is nyer teljes villanyerő üzemet.

— **A balatonfüredi fürdőrendszabályok módosítása.** Langer István főszolgabíró, aki már évek hosszú során keresztül fáradozik a fürdőrendszabály fokozatos fejlesztése és a különböző érdekekkel való összeegyeztetésén, a fürdőrendszabály végleges megállapítása céljából 1914. február hó 2-ára tárgyalást tűzött ki Balatonfüreden. Az óriási anyag kellő megvilágítása és megvitatása nagy munkát ró az összes érdekeket felekre, akik között Halbk Ciprián tihanyi apát, mint Hajdu Tibor pannonthalmi főpát képviselője is meg fog jelenni.

— **Siófok területi nagybodolása.** Veszprémmegye pártoló véleményezéssel terjesztette fel a belügyminisztériumhoz Siófok nagyközönségnek abbéli kérését, hogy a Somogyi oldalon fekvő de Siófokkal közvetlen szemben fekvő és újabban kiépült Központi Halásztérvény és Vilmatelep Siófokhoz csatolhassék végérvényesen közigazgatásilag. Ezen kérdéses területet csupán a Sió folyó választja el, de összeköttetésben van a vasuti és közlekedési hidak révén. Siófoknak régi óhaja és területi nagybodolása menne teljesedésbe, ha ezen kérését a belügyminiszter Siófok javára döntené el Somogyvármegye ellenkezése esetén is.

— **Uj vasut.** Amint a „Balatonvidéki Hirmondó” megbízható forrásból értesült, egy külföldi nagy pénzcsoport, melynek Magyarországon már vannak vasuti vonalai, előmunkálati engedélyt kért Tapolca állomástól kiindulva Keszthely, Zalaapát, Pacsa, Felsőrajk, Pórtrete, Hahót, Bánokszentgyörgy, Letenye és Perlak községek érintésével egy Kapronczán a budapest—fiúmei vonalba beletorkoló vasutovonal építésére. Balázs Béla főispán a községek vezetőivel küldöttsegileg fog a kormánytól ebben az ügyben eljárni.

— **Lewis Robert** egyházi műpár-intézetének mai hirdetését olvasóink b. figyelmébe ajánljuk.

— **Eladó ház.** A Miatyánk-utca 7. számú ház minden órában szabad kézből eladó. Bővebbet a tulajdonosnál.

— **Eladó új ház,** melyen van 5 szoba, 3 konyha és 2 pince. Felvilágosítás nyerhető a tulajdonosnál, Temetőhegy, Hajnal-utca 17. sz. alatt.

— **Gazdaasszonynak** ajánkozik magányos urhoz, vagy urinőhöz, esetleg plébániára a háztartás összes teendőiben jártas 32 éves nő. Szives megkereséseket kérek: Somogyi Károly urhoz Pápasalamon (Veszprém m.) u. p. Dáka.

Anyakönyvi kivonat.

— 1914. január 12-től január 21-ig —

Születés.

Sós György államvasuti váltókezelő és Németh Rozália fia József r. kath. — Steierhofer Márton cipésziparos és Pirmajer Teréz fia Ferenc r. kath. — Sőtöri Julianna házicseléd leánya Erzsébet r. kath. — Szalai Karolina házicseléd fia halva született. — Steigler Antal cipésziparos és Huber Anna leánya Margit r. kath. — Farkas János napszámos és Czégényi Mária fia János r. kath. — Horváth István népzénesz és Nyári Mária leánya Etelka r. kath. — Pollák Vilmos kereskedő és Böhm Helena fia Tibor izr. — Serfőző János kömivességed és Leiter Mária fia László r. kath.

Halálozás.

Geiszt János r. kath. 3 éves. — Heizer János r. kath. 3 hónapos. — Özv. Hegyi Sándorné Kreiner Mária napszámosnő r. kath. 70 éves. — Özv. Ohidi Kálmánné Dunst Mária magánzőnő r. kath. 75 éves. — Vági Erzsébet r. kath. 63 éves. — Özv. Keim Lipótné Krebsz Regina magánzőnő izr. 83 éves. — Wálczli Ilona r. kath. 7 hónapos. — Kazer Julia r. kath. 5 hónapos. — Özv. Brandstädter Ferencné Mohos Erzsébet r. kath. 28 éves. — Szlávik Margit r. kath. 3 éves. — Koch Aranka ág. h. ev. 3 éves.

Házasság.

Geiszt Lajos napszámos r. kath. és Horváth Erzsébet r. kath. — Weisz Abraham könyvelő izr. és Székely Róza könyvelőnő izr. — Kalauz Imre máv. segédfekező r. kath. és Ober Terézia r. kath.

Egy jó családból való fiu
tanulónak felvé-
tetik
BALOG JÓZSEF fodrász-
termébe. Veszprém, Városháztér.

MIELŐTT SZŐLŐVESSZŐT
SZŐLŐOLTVÁNYT,

— **BORT** —

gyümölcs- és diszfát

vásárolna, a saját érdekében kérje leg-
újabb képes árjegyzékünket, mely
mindenkire névze sok hasznos tudni-
valót tartalmaz. — Pontos cím:

Szücs Sándor Fia

szőlőoltványtelep és bortermelő részv.-t.

BIHARDIÓSZÉG.

Templom-
gyertyák
minden
nagyságban.

4-szer fino-
mított órk-
lámpaolaj,
melynek
tisztaságáért
szavatolunk.

A Nagykanizsa és környékén lakó főt. papság

szives figyelmébe
ajánlja magát

GYENES ÉS SZABÓ

fűszer- és esemege-
kereskedő cég,

mint Nagykanizsán egyetlen katolikus e szakmába vágó üzletét. — Raktáron tartjuk csakis a legjobb minőségű fűszer- és esemege-árúkat, honi és külföldi borokat, likőröket, pezsgőket, sajtokat, halakat, naponta érkező friss felvágottakat, prágai sonkát, bécsujhelyi virslit stb.

Szives pártfogást kér GYENES ÉS SZABÓ (ezelőtt Marton és Huber) Nagykanizsa, Deáktér 15.

Nagy raktár
az összes
ásvány-
vizekből.

Telefon-
szám 91.

A veszprémi
Nemzeti Színház termében
február hó 6-án és 7-én

Edison remeke

A BESZÉLŐ MOZGÓKÉP.

A huszadik század legnagyobb esodája!
Tökéletes színházi előadás.
A kép nemcsak mozog, hanem élet-
hűen beszél, énekel és muzsikál.

Őfelsége a Király, amikor neki az Edison kinetofonját bemutatták, a mutatványok annyira magukkal ragadták a Királyt, hogy bámulatának a következő szavakkal adott kifejezést:
„Hiszen ez maga az élet!”
„De hiszen ez több a csodánál!”
„Ez a találmány óriási! Hihetetlen!”
„Csakhogy még ezt is megérhettem!”
„Akár meg egy óráig is elhalgattam volna, oly nagyszerű és hatalmas! Különböző Edison urnák üdvözlélemet és köszönetemet az elvezető!”

Mindegy kulturális faktornak: a sajtónak, irodalomnak, tudományának és művészetnek világszerte egybehangzó véleménye szerint

Edison legmaradandóbb és leg-
tökéletesebb találmánya

A KINETOFON.

Műsor:

1. Bemutató conference.
2. A nótás kovácsok.
3. Carmen éneke és spanyol táncok.
4. Írlandi dalok.
5. Varieté előadás.
6. Amerikai énekesek.
7. Pajkos diákok.

Előadások:

Pénteken, február hó 6-án 2 előadás,
6 és 9 órakor.
Szombaton, február hó 7-én 2 előadás,
6 és 9 órakor.

Helyek: Nagypáholy (5 személyre) 12 korona — Kispáholy (4 személyre) 10 kor. — Erköly 3 kor. — Földszint I. hely 2 kor. — Földszint II. hely 1 kor. 60 fillér. — Karzat 60 fillér.

Az összes helyek számozva vannak.

Jegyek folytonosan előre válthatók a pénztárnál.

Vidéki előjegyzéseket a pénz előleges
beküldése ellenében elfogadjuk.

Bérlés, kedvezményes és tiszteltjegyek nem érvényesek, kivéve a sajtó és a rendőrség részére fenntartott helyeket.

Meghívó.

A veszprémi „Hitelszövetkezet“

1914. évi február hó 2-án délelőtt 12 1/2 órakor,
saját üzleti helyiségében (Takarékpénztár-utca)

= ÉVI KÖZGYÜLÉST =

tart, melyre a szövetkezet tagjai oly értesítéssel hivatnak meg, hogy üzletrészeiket az alapszabályok V. fejezetének 21. §-a értelmében a pénztárnál előlegesen tegyék le.

A gyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése az 1913-ik évi üzleteredményről.
2. Mérleg előterjesztése.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. A nyereség felosztásáról intézkedés.
5. A föntemelt megadása.
6. Indulványok.

A felügyelő-bizottság által felülvizsgált és jóváhagyott mérleg a Hitelszövetkezet helyiségében és Veszprém város polgármesteri hivatalában; az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a ki- és belépelt tagok nevjegyzéke, nemkülönben a kifizetett üzletrészek száma és értéke a Hitelszövet-

kezet helyiségében mindenki által bármikor megtekinthető.

A szövetkezet, melynek célja heti 20 filléres befizetések által a takarékosagot előmozdítani, tagjainak gyors kölcsönök által segélyt nyújtani, tagjától 2 koronától kezdve 5%-os kamatozás mellett takarékbetéteket elfogadni; tagokat minden üzleti napokon felvesz.

Üzleti napjai: *kedd, szerda, péntek, szombat* és az országos vásárnapok délelőtti órai.

Veszprém, 1914. évi január hó 15-én.

Az igazgatóság.

A veszprémi „Hitelszövetkezet“

1913. évi mérlegszámlája.

Vagyon.

HUSZONNEGYEDIK ÜZLETÉV.

Teher.

Számok neve	Összeg		Számok neve	Összeg		
	K	F		K	F	
Pénztár	19886	34	Üzletrészekért		219229	70
Váltók és befizetvényekben	253345		Tartalékalap	13808	81	1193
Jeizálogkönyvekben	250086		Külön tartalékalap	1171	91	14980
Kereskötvényekben	327727		Betét	446614	28	
Ingatlanokban	187	0	Betétkamat	11550	51	458214
Hátralekolt kamatok	3582	42	Betétkamatozó			37
Folyószámlában	1200		Átmeneti kamatok			8161
			Előre fizetett házbér			176
			Fel nem vett osztalék			2053
			Folyószámla tartozás			160000
			Nyereség áthozat	500		
			1913. évi tiszta jövedelem	19616	22	20116
	884126	76				884126

Veszteség.

Nyereség-veszteség-számla.

Nyereség.

Számok neve	Összeg				Számok neve	Összeg	
	K	F	K	F		K	F
Tökésített kamatok			22237	08	Nyereségáthozat		500
Kivét-kamatok			530	24	Váltókamat		19733
Betét-kamatozó			2276	73	Jeizálogkamat		21013
Jövedelmi adók, pótdadók			5155	03	Kereskötvény-kamat		25166
Folyószámla-kamatok			12159	89	Beiratás		2412
Üzleti kiadás			1847	75	Házbér		2255
Jaradék			2000		Különféle		144
Fizetések			6125		Időközi betétkamat		1166
Nyereségáthozat	500				Átíratás		7
1913. évi tiszta jövedelem	19616	22	20116	22			50
			72447	94			72447

A be- és kilépelt üzletrészesek kimutatása.

Volt 1913. január 1-én 2938 üzletrészes 9469 üzletrésszel
Belépett 1913. dec. 31-ig 749 2412
Összesen: 3687 üzletrészes 11881 üzletrésszel
1913. év folyamán kilépett 580 üzletrészes 1461 üzletrésszel
Maradt 1913. dec. 31-ig 3107 10420
Szaporodás 1913. évben 169 üzletrészes 951 üzletrésszel
Veszprém, 1913. évi december hó 31-én.

Dr. Komjátty László, ig. t. Perényi Antal, elnök-ig. Szanyj István, ig. t. Dr. Csolnoky Ferenc, ig. t.
Sándor János, ig. t. Kálmán István, ig. t. Wolfram János, ig. t. Iffits János, ig. t. Széll István, ig. t.
Németh István, könyvelő. Lohonyai István, ig. t. Németh Béla, ig. t. Beivel Ferenc, pénztáros.

Ezen mérleg, nyereség- és veszteségszámla általunk a mai napon átvizsgáltván, ennek minden egyes tételét az üzleti könyvvel és naplókkal összehasonlítva, minden részleteiben megegyezőnek, jól készítettnek s a kimutatott vagyont megővőnek találtuk. — Veszprém, 1914. évi január hó 15-én.

Hollósi János, felügyelőbiz. tag.

Pósa Endre, felügyelőbiz. elnök.

Gubicza Lajos, felügyelőbiz. tag.

A Dunántul legszolidabb és egyházi műiparintézete.

Terv, költség-
vetés, hely-
színi szemle
díjmentesen.

Ugy technológiai, valamint a külföld legelőrebb műintézeteiben elsajátított sokoldalú gyakorlati képzettsége folytán ajánkozik a főtisztelendő Klerusnak oltárok, szószékek, stációképek, szobrok, keresztelőkutak, urkoporsók stb. legművésziesebb előállítására, valamint ilyenek egyszerű s kiváló ízlésű restaurálására, illetve festésére és aranyozására.

Templomfestés a legegyszerűbbtől a legművészibb kivitelig.

Antik utánzása, illetve antikszerű festés, aranyozás, polyrozott márványozás, színes pácolás.

Mintákkal
kivánatra
készséggel
szolgálók.

LORENCZ ANTAL Zalaegerszeg, Eötvös-utca 6. szám.

A müncheni keresztény művészeti társaság tagja.

Bakos Kálmán

fűszer- és csemegekereskedő

Különlegessége

Finom Hentesárúk Jardinettok

Déli- és friss Gyümölcsök

Konzervekben dús választék

Hazai és külföldi

Borkülönlegességek

Pezsgők

Ásványvizek nagy raktára

Sajt, Vaj, Konzervfélék,
Sardiniák, Pástétomok

Megjelent az 1914. évre szóló árjegyzék
nagy terjedelemben az összes raktáron levő
árúkról, melyet bárkinek ingyen megküldök

Telefon
55. szám

Sürgöncyim
BAKOS
fűszeres

Telefon 49. (interurbán)

Wellner Gyula

fogműterme

Veszprém, Rákóczi-tér 22. sz.
(Dr. Spitzer-féle ház.)

Ajánlja magát minden a fogászat körébe vágó esetekre.

Szájpadlás nélkül műfogak!

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az eddig Szent István-utca 7-ik szám alatt levő

kályhás üzletemet

ez év november 1-én Eszterházy-utca 11. sz. (volt Pápai-utca) alá helyeztem át. Raktáron tartok saját készítményű cserépkályhákat a legdivatosabb kivitelben, mindenféle színben. Elvállalok továbbá mindenféle kályha- és takaréktűzhely javításokat és átrúgásokat a legjutányosabb árban. Gyors, és pontos kiszolgálás. — A n. é. közönség becses pártfogását kérve, teljes tisztelettel

LILL JÁNOS kályhás-mester

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 6. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig — pneumatikai rendszer szerint. ORGONÁK atalakitását és hangolását jurányos árban számítom. Iskolák részére HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben készítek. ZONGORÁK javítását és hangolását úgy helyben, mint vidéken a lehető legrövidebb idő alatt eszkrözlök.

Egy-két középiskolai osztályt végzett, jó családból való fiú az Egyházmegyei Könyvnyomdába tanulóknak megfelelő fizetéssel felvétetik

Alapított 1894-ben

Villanyerőre berendezve

Egyházmegyei Könyvnyomda

Készít a legrövidebb idő alatt a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig minden neven nevezendő könyvnyomdai munkákat, úgymint: röpiratok, füzetek, könyvek, folyóiratok, árjegyzékek, körlevelek, hirdetések, falragaszok, évi jelentések, mérlegek, kimutatások, gyászlapok, rovatolt táblázatok, névjegyek, meghívók, eljegyzési és esketési tudósítások, számlák, címkek, plébániák és iskolák részére szükséges mindennemű nyomtatványokat jutányos árakon számítva

Raktáron tartja plébániahivatalok és iskolák részére szükséges mindenféle hivatalos nyomtatványokat, melyek tetszés szerint fűzve vagy bekötve szállíthatnak. Hivatalos levélpápirok és borítékok, okmányborítékok mindenféle alakban és színben. Egy- és négyvonalas vizsgalapok, 10 százalék a Tanítók Háza javára. Fizetésmeghagyás iránt járásbíróshoz intézendő kérvény: a) Körtagsági díjjal tartozó hátralekosok, b) a Gondviselés hátralekosai ellen, ivenként 4 f.

Telefon 61

Veszprémben

Telefon 61